

Viola jooi

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Viola* is afkomstig uit het Latijn en betekent 'violet', wat verwijst naar de typische kleur van de bloemen binnen dit geslacht. De soortaanduiding *jooi* is een eerbetoon aan de Hongaarse botanicus Pál Joó (1806–1870). De plant werd voor het eerst beschreven door de Oostenrijkse botanicus Heinrich Wilhelm Schott in 1851. De plant is ook bekend onder de namen Karpatenviooltje of Transsylvanisch Viooltje, wat verwijst naar zijn herkomst.

Taxonomie

Viola jooi is een botanische soort binnen de Viooltjesfamilie. Het is een stengelloze (acaulescente), overblijvende, kruidachtige plant. Het is een relatief zeldzame soort en wordt geclassificeerd als volgt:

- Rijk: Plantae
- Orde: Malpighiales
- Familie: Violaceae (Viooltjesfamilie)
- Geslacht: *Viola*
- Soort: *V. jooi*

Foto: Frans IJsselstijn

Synoniemen

Er zijn weinig algemeen geaccepteerde synoniemen voor *Viola jooi* in de botanische literatuur. De soort wordt als een onderscheidende entiteit beschouwd. In de handel of tuincultuur wordt de plant echter soms eenvoudigweg aangeduid met zijn algemene namen, zoals Transsylvanisch Viooltje (*Transylvania Violet*).

Variëteiten en cultivars

Viola jooi is een botanische en relatief zeldzame soort die voornamelijk door gespecialiseerde kwekers en alpinetuinders wordt aangeboden. Om deze reden zijn er geen bekende of geregistreerde cultivars in de handel. De plant wordt meestal in zijn pure vorm gekweekt.

Familie

V. jooi behoort tot de Violaceae (Viooltjesfamilie), een familie van kruidachtige planten en struiken. De familie wordt gekenmerkt door tweezijdig symmetrische bloemen met een spoor, wat de bestuiving door specifieke insecten bevordert.

Hoogte

Dit is een compacte, kleine viooltjessoort. De plant blijft zeer laag en polvormig, met een maximale hoogte van ongeveer 8 tot 15 centimeter. De breedte is doorgaans rond de 15 centimeter.

Bloemkleur

De bloemen van *Viola jooi* hebben een opvallende roodpaarse tot lilapaarse kleur. Ze zijn relatief groot in vergelijking met de rest van de plant en zijn vaak donkerder geaderd in het centrum. De bloemen kunnen een lichte, zoete geur hebben, hoewel deze minder uitgesproken is dan die van bijvoorbeeld het Maarts viooltje (*V. odorata*).

Bladkleur

De bladeren zijn glanzend, diepgroen en hebben een langwerpige hartvorm. Ze zijn getand en vormen dichte, platte rozetten aan de voet van de plant. De bladeren kunnen, afhankelijk van de winterhardheid en het klimaat, bladhoudend zijn.

Bloeiperiode

De hoofdbloeiperiode van *Viola jooi* valt in de late lente en vroege zomer, doorgaans van maart tot mei of juni. Onder gunstige omstandigheden en bij het verwijderen van uitgebloeide bloemen (deadheading) kan de plant de hele zomer door opnieuw bloeien.

Standplaats

De plant is van nature te vinden tussen kalkhoudende rotsen en in rotsspleten. In de tuin geeft *V. jooi* de voorkeur aan een plek in de halfschaduw, hoewel hij volle zon verdraagt in koelere klimaten, mits de grond vochtig blijft. Hij heeft een hekel aan natte winters en hete, droge zomers. Een rijke, humusrijke, goed doorlatende en licht zure tot neutrale grond is ideaal.

Herkomst

Viola jooi is inheems in Zuidoost-Europa. De oorspronkelijke en primaire herkomst is de regio Transsylvanië in Roemenië en delen van Oekraïne. Het wordt beschouwd als een relictsoort op kalkgesteente.

Soort gewas

Het is een meerjarige, acaulescente (stengelloze), kruidachtige vaste plant die een compacte pol vormt. Het wordt veel gebruikt in de rotstuin of als randbeplanting.

Vermeerderingswijze

Viola jooi wordt voornamelijk vermeerderd door zaaien of door het delen van de pol. Deling is de meest betrouwbare methode om de kenmerken van de plant te behouden. Zaaien vereist geduld en de zaden kunnen een koude periode (stratificatie) nodig hebben om te kiemen.

Klimaatzone

De soort staat bekend als goed winterhard. De plant is geschikt voor gematigde klimaatzones, met een hardheidsbereik dat vaak wordt gespecificeerd als USDA zone 4 tot 10, wat wijst op een zeer goede tolerantie voor koude winters. Natte winters zijn een groter risico dan lage temperaturen.

Insecten

De bloemen van *Viola jooi* worden bestoven door insecten. De plant fungeert, net als andere *Viola*-soorten, als een belangrijke waardplant voor de rupsen van verschillende soorten Parelmoervlinders.

Bronvermelding

<https://plantlust.com/plants/13163/viola-jooi/>

<https://www.rhs.org.uk/plants/67405/viola-jooi/details>

https://en.wikipedia.org/wiki/Viola_jooi

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Viola/jooi>

<https://hessenhof.nl/plants/viola-jooi-viojoo>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Viola</i> (violet); <i>jooi</i> (vernoemd naar Pál Joó)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Violaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Viola</i> , <i>Soort:</i> <i>V. jooi</i>
Synoniemen	Karpatenviooltje, Transsylvanisch Viooltje
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars bekend; uitsluitend de botanische soort
Familie	Violaceae (Viooltjesfamilie)
Hoogte	8 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Roodpaars tot lilapaars, donkerder geaderd
Bladkleur	Glanzend diepgroen, langwerpig hartvormig
Bloeiperiode	Late lente - vroege zomer (Maart - Mei/Juni)
Standplaats	Halfschaduw; rijke, humusrijke, goed doorlatende en vochtige, kalkhoudende grond
Herkomst	Roemenië (Transsylvanië) en Oekraïne
Soort gewas	Meerjarige, acaulescente, kruidachtige vaste plant
Vermeerderingswijze	Zaaien en delen van de pol
Klimaatzone	Goed winterhard (USDA Zone 4-10)
Insecten	Trekt bestuivers aan; waardplant voor Parelmoervlinders